

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem robamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Felhívás

a Székesfehérvár közönségéhez.

Városunk legutóbbi törvényhatósági közgyűlésén egy régóta táplált óhaj jutott kifejezésre. Székesfehérvár legnépesebb városrészének, a Vizivárosnak óhaja. Nyolc tizezer ember lakik a területén, kilenctizedrészben a katolikus valláshoz tartozók s nincs hely, a hol a hívők Istenüket a maguk vallásos meggyőződése szerint tisztelhetnék, imádkozhatnak.

Illetőleg van egy hely, az aggintézeti kápolna, a melyben naponkint, de különösen vasárnapokon és ünnepeken a hívők nagy tömege szorongani szokott. S ez a helyiség tette leginkább beszéd tárgyává azt a kérdést, hogy a viziváros közönségét templom nélkül hagyni nem lehet, nem szabad. Régi, vízzel, nedvességgel áthatott falai, rozoga teteje, mely mindenkor gondolkodóba ejti az alatta levőket, hogy nem szakad-e a fejükre, rég megérlelték a gondolatot, hogy ez az állapot teljességgel tarthatatlan. Méltatlan a Viziváros közönségéhez, méltatlan városunk katolikus hitet valló lakosságához. Ha külső ruházatunkban a magunk állásának, hivatásának és méltóságának megfelelően szoktunk öltözködni, mennyivel inkább kell cselekednünk ezt olyan alkalommal, a midőn

legbensőbb, legigazabb és legőszintébb érzelmeinket akarjuk külső ruhába öltöztetni; a mikor az Isten házából van szó.

A Vizivárosi aggintézeti kápolna jelen helyzetében méltatlan az eleven hittel bíró katolikus közönséghez s ha így marad, szegylene lesz Székesfehérvár híthű lakosságának.

A ki Isten dicsőségére áldozatot hoz, a saját lelke dicsőségét munkálja. Ha az Ur nem feleli és az élet könyvébe jegyzi a pohár vizet, melyet a szomjuhozónak nyújtunk, mily jutalommal fogja visszafizetni azokat az adományokat, melyeket az Ő házának felékesítésére áldozatul hozunk.

A templom minden községnek a szíve, központja. A bánatoslélek odasiet könnyeit kisírni, az élet küzdelmei, nyomorúsága között érezzük, hogy a magunk ereje gyenge, semmi, megvívni az élet harcát s egy felsőbb, hathatós segély után nyulunk. Az emberek szívének hidegségét, közönyét, részvétlenségét az Isten jósaága szokta enyhíteni. Töle várjuk minden bajunk orvoslását, Neki köszönjük életünk minden örömét, vigasztalását. S ha e sok jóért áldozatos lélekkel adózunk, lelkünk legigazabb köteleességét róttuk le.

Nem kérünk erőt felül való áldozatot. Adjon a gazdag többet, a szegény já-

muljon hozzá filléreivel s meg lehet győződve, hogy a Mindenható, ki a csillagokon túlról nézi, látja cselekedeteinket, nem fogja visszafizetlentul hagyni a legkisebb adományt sem.

A holnapi vasárnapi értekezletre, mely Havranek József kir. tanácsos polgármester összehívására d. e. 11 óraker gyűl össze a városház nagytermében, alázattal kérjük az érdeklődő közönség szíves megjelenését.

Több vizivárosi polgár.

A sajtó korrupciója.

Két napi izgalmas tárgyalás után Mader Ferenc tábla-bíró tegnap délben hirdette ki az ítéletet a már ismertettet *Vérszi-Fényes-féle* ügyben. A bíróság Fényes Lászlót a nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétségének vádjára alól felmentette s az eljárás költségekben Vérszi József magánvádlót marasztalta. Az ítélet indokolásában a bíróság hangsúlyozza, hogy Fényes László hírlapíró az inkriminált cikkekből nem Vérszi Józsefet, hanem a *fővárosi újságlót* támadja s illeti a megvesztegetés gyanújával, ettől pedig Vérszi főmaganvádló nem nyert felhatalmazást a vád képviselvére.

A fővárosi sajtó tehát, melyből maga a vádlott is csak az *Alkoholány-t* vonta ki, súlyos ítélettel megbélyegzett homlokkal villogtatja pénzzel acélozott fegyverőt politikai és kulturális életünk küzdő porondján. Megfizetett sajtó, megvesztegetett sajtó! Ezt kiálthatja ország-világ fe-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Vigasztalás a túlvilágról.

„Ne sírj, ne sírj! hisz' nem haltam meg néked,
A jobb hazába költöztem csak át;
Óh hogyha látnád a babéros éket,
Megnyerve lent a nagy kemény csatát,
Nem sírnál, látva, hogy örökre élek,
Ne sírj — kérlek!”

„Ne sírj, ne sírj! miért is vándoroljak
Továbbra lent a bűn s halál rögén?
Hol szenvedélyek bűsz tusái folynak,
Hol egyre csak veszély borult fölém?
Az égben Istent bírja lám a lélek,
Ne sírj — kérlek!”

„Ne sírj! óh nézd az évek — mint az álom —
Röpülve tűnnek, futnak oly hamar,
Hogy itt velem légy mindörökre, — várom,
Hol az öröm mindent feled, takar.
Tekints tehát fel, jámboran lent élve,
Fel az égre!”

Gudenus Ervin báró.

Előszó az Almanachhoz.

Kergetik elődjeiket az évek és napok; mi azt hisszük, hogy csak ők futnak üresen, holott mindent magukkal visznek apránként, még miniket is, amit pedig mégis itt hagynak, azt átalakítják utközben, úgy, hogy nem marad meg itt régi állapotában semmi, csak a hegyek.

Sok egyéb között főleg magunkra, írókra gondolok legelőbb. Micsoda nevezetes, érdekes emberek voltunk mi valamikor! Azaz én már nem voltam, hanem elődeim, az ötvenes évek „skriblerai.” Babonás tisztelet környezte őket s élénk kíváncsiság környezte a messzeállókat. Az újságok róluk írkáltak. A vidéki utas el nem mulasztotta betekinteni a „Kömloba”, hogy elevenen lássa Vachot Imrét vagy Beóthy Lacit; nézte is a koponyájukat nagy érdeklődéssel, milyen módon van alkotva. Egyes költeményekről vagy novellákról legendákká nőttek a mellékkörülmények, mint most az ischli klauzula keletkezéséről. — Hogyan született meg a Póthi dal? Milyen körülmények közt támadt Tompa fejében a „Gölya” vers eszméje? Ki volt Hári János Szegszárdon? Hol ismert meg Jókai az „Örmény és családja” alakjait? Ezek a kérdések voltak az olvasó világ csemegéi. Inimintások, apróságok, színes részletek az írókról. A Vörösmarthy Mihály szürke köpönyegét vagy később a Lisznyay spencerjét úgy ősmerte az is, aki soha nem látta, mintha a saját fogaán lógna. Megelevenedett,

nyitásgött az írói világ a magyar fantáziákban, mint egykor a görögöké az Olympus. Mindehnyit hallani lehetett, mi mindent eszik meg egy vacsorára Kemény Zsigmond? Milyen bajba jutott egykor Pálffy Albert, mikor egyszer ráült a Protzman szobájában a Protzman csillerdjére és nem mert többé fölkelni? Kalandok, ötletes polemikák, ezernyi bohóságok története cirkált a közönségben, mint színes pillangóraj. — Lauka Gusztáv csinyjei, a vidám Don Gunaroszé, ki ócska novellákkal teszi lóvá a szerkesztőket. E félistenek közt valóban elfér egy ilyen incselkedő, vásott kobold. Ellentéte neki az ünnepélyes, merev Vajda János, a beretvált tigris, aki idegenül, dulva-fulva járta a halhatatlanság berkeit, ködöt harap és az üstökösöknél melegszik. Leányszíveket dobogtat a Tóth Kálmán neve, az édesszavú dalnoké; láthatlanul megcsókolná mindeniké. De forr a harag a kis Gyulai Pál ellen, aki fülemile csontokat tör kegyetlen kritikáival. Pedig bohóság, bohóság. A kritika legyen kritika. A guillotine-ba végre is nem szokás zenélni órat tenni, hogy a kivégzendő élvezzen is mellette.

Az írók közel hozva a közönséghez, ismerőseivé váltak s mohó vágy és érdeklődés támadt a műveik iránt. Ha Kuthy megkezdett írni egy novellát, már előre kiszivárgott a vázlatja, ez lesz, az lesz benne, Hortobágy leírása, pandurok csikók jönnek majd elő benne. Ha irodalmi eseményt nem kürtöltek a lapok, a Vasárnapi Újság egy-egy elmés szerkesztői mondanivalója is elég tárgy volt országos emlegetésre: Pákh azt üzeni valami beküldőnek: „Kiki egye meg a maga anekdotáját.”

Mai lapunk 6 oldal.

lénk, valahányszor a fővárosi sajtóról szó esik. Elhangzott ez a súlyos és a fővárosi összsajtóról anélkül, hogy a vádlottak padjára hurcolta volna azt az embert, aki expressis verbis vágta oda a fővárosi sajtó szemébe, hogy szennyes a penna, mely csak szeplőtelen tisztaságában lehet védő fegyvere a mindent uraló megváltozhatlan igazságnak.

Ime, ide juttatta most már a szabaddkőműves eszmékkel tallított, erkölcsstelségében határt nem ismerő zsidó-liberális éra azt a sajtót, mely 1848-ban valósággal nagyhatalomként titáni harcot vívott a haza védelmére, a nemzet függetlensége érdekében. Nem pénz, nem hitvány anyagi javak voltak rügői a sajtó tevékenységének: a hazafiuu lelkesedés, az önzetlen honszerelm adta meg tüzet a magyar tollnak s halálból a nemzet a sajtó védelmét és jogait kivételtes törvényekkel biztosította. Azóta a zsidó üzleti szellem bevontult abba a szentélybe is, amelyben ezer esztendő, keresztény, hazafias szellem szerzett tiszteletet és becsülést a magyar sajtó tekintélyének, de a melyben, fájdalom, néhány évtized óta az arany borjú, a husos fazék, a kanc a mindent dirigáló nagyhatalom.

A keresztény sajtó titáni harcra készen a régi kipróbált krisztusi elvekkel iparkodik reorganizálni a fertőben uszó közvéleményt, mely megfizetett fegyverével az uralmon levő hatalom zsákmányánál pengő aranyért szörjja betűözönét a nemzet tiszta erkölcsének megromlására. Ir és hallgat, mert írnia és halgatnia kell mindannyiszor, valahányszor megfizették. Békóba verte véleményét, gondolat szabadságát a mindennél többet érő sápert s nem áltaja ország-világ előtt homlokán száradni a megszégyenítő bélyeget: a fővárosi sajtó korrumpált! Nemzeti büszkeségünk szégyenfoltja, a sajtó függetlenségének megbecsülésének kell, hogy komoly tette hívja hazánk hazafias, keresztény polgárságát. A megfizetett közvélemény organumának nincs helye a becsületére féltékeny család asztalán! Ez az első kötelesség. A míg ezt a gyakorlati életben keresztülvinni nem tudjuk, addig ne számítsunk eredményes orvoslásra.

És miként érezheti magát ezen ítélet után Vészi József orsz. képviselő, a budapesti újság írók egyesületének elnöke, a Budapesti Napló szerkesztője? Elégítették, megtorlást kért, mert úgy érezte, hogy megsértették. Megtorlást kért és nem kapott. Akit ő rágalmozónak nevezett, arról bírósági ítélet mondja, hogy a fővárosi összsajtóról, tehát Vésziről is írt, de írott szavaiért Vészivel szemben büntetést nem érdemel. Ugyanarról a Vésziről van szó, aki tele torokkal hirdette a nemzeti követelések jogos voltát, aki a neveze-

tesse vált hadparancs idején stentori hangon hirdette a hazafiságot s aztán az alázatos szolgáló mély hajlongásával tömjénezett a romániai petroleum-válsalaton utazó Tisza István előtt, mi helyt a kormányelnöki székben a rendelkezési alap és mindenemü konczmagazin főkulcsrává meg-tétetett. Jól vigyázzon, ne verje többé fél téglával a mellét, ne lobogtassa többé az önzetlen hazafiuu becsület zászlaját, nehogy a szemé közé vágják: ime így beszél a megfizetett, korrumpált sajtó egy jelese, a ki nem volt képes megvédeni magát a Fényes László áltai feléje dobott súlyos váddal szemben.

De mi történik most az Ipar- és Kereske-pelmi bank legazaberezett vezetőivel? A két napos tárgyalás során sok zenet került felszínre. Beigazolást nyert, hogy a Tisza István jelenlegi miniszterelnök födirigálása mellett ez a bank, illetve megbízott tisztviselője könyörögve járta végig a szerkesztőségeket, hogy hallgatásukkal legalább némileg leplezzék a 17 és fél milliós gazdálkodást. Tanu vallotta, a bank volt főpénztárosa eskü alatt jelentette ki, hogy a bank hamis, a tényleges valóságnak meg nem felelő kommunika-ciókkal vezetett félre a hirdalokat s a hirdalok utján a közönséget. Ha ez így igaz, a legnagyobb bitanság történt a bank életében, mert hazudni mások megtévesztésére, mások kárára hazudni egyéb nem, csak bitanság lehet. Es ha Tisza István gróf nevéhez a közgazdasági tevékenységnek ily neme fűződik, bizalommal láthatjuk-e kezében azt a méltóságot, mely a nemzet alkotmányát, sértetlen-ségét van hivatva megvédeni. Ha az „erős kéz” politikája is ily mentőszóközökkel működik, ugy a nem-zetnek, a nemzet parlamentjének egy percig sem szabad kételkedni, mert hazafias kötelesség párt különbség nélkül leszorítani a küzdelem teréről azokat, akik hamis uton haladva törnek a hatalom polcára. (K.)

UJDONSÁGOK.

— A szeretet munkája. A székesfehérvári jótékony nőegylet f. hó 18-án tartotta Istenben boldogult Erzsébet királyasszony emlékére rendez évi ruhakiosztását a szegény sorsu gyermekek között. Az emberi szeretet ez alkalommal 29 fut és 31 leányt látott teljes öltözékekkel, tartós lábbelivel és sarkával, illetve téli fejkendővel. Az ünnepélyen a választmányon és egyleti tagokon kívül meghajent báró Weuse Róza udvarhölgy is s Erzsébet Anália főhercegnő megbízatása folytán 50 koronával járult a szeretet nagy munkájához. Alaghy Dezső iskolaszéki elnök szép

szavakban méltatta a jótékony nőegylet fáradahtlan tevékenységét, mire Szágyény-Marich Julia védnök hangszolyozta, hogy a most is bemutatott szép eredmény a közönség nagylelkűségének az érdeme. Kegyelettel emlékezett meg néhai Göbel János György igazgatóról, aki az egylet iránt mindenkor a legmelegebb jóindulattal viseltetett s a ruhakiosztás napját is mindenkor kiváló rokonzenével szokta volt megünnepelni. Egy kedves jelenet követte az eddigieket, Baumgartner Anna, a felruházott gyermekek egyike egyszerű, de szívhez szóló szavakkal mondott köszönetet társai nevében az egylet gondoskodásáért. Ha ezek után megemlítjük, hogy özv. Schmetzer Nándorné ur-asszonyt, mint a felruházást eszközölő bizottság elnökét, hálas elismerés illette a felruházás körül kifejtett sokoldalú tevékenységért, végül csak annyit mondhatunk: áldja meg az Isten a szeretet apostolainak munkásságát.

— Szentgyakorlatok a zárdában. Főtiszte-lendő Tomcsányi Lajos, Jézustársasági atya, a „Ferenc-József nőnevelde nagytermében intelligens hölgyek részére három napi szent gyakorlatot fog tartani. A bevezető szent-beszéd f. hó 24 én délután 5 órakor lesz. A következő három napon pedig délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor fognak a szent beszédek tartatni.

— A „Kath. Kör.” tagjai közé legújabbán felvétettek:

Nagy Ignác ügyvéd, Nagy Zsigmond ügyvédjelölt, Seib István vezető tanító, Kámmel József kántor, dr. Kaltenecker Viktor ügyvédjelölt, Kuti Fülöp alkapitány, Unger Barabás főgymn. tanár, Heisz Rudolf tisztviselő, Fröschl János építőmester, Heller Iván plebános, Zavaros Aladár jogszigorló, Kovács Antal kereskedő, Köhler József bankigazgató, Szilágyi Imre, a kereskedelmi bank főkönyvelője, Sztreda Antal, az Osztr. Magy. bank főkönyvelője, Solyom Károly kölcsönegyleti pénztáros, Szigethy Miklós kereskedő, Szigeti (Ödön) kereskedő, Kneztits Pál esp. plebános, Weisenfeld János vezető tanító, Havranek Lajos szobrász, Mayerhofer Ferenc tiszviselői bíró, Házák Kázmér házfőnök, Laufenauer Antal aggintezeti gondnok, Dallmann József plebános.

— Halálözás. Résztétellel vesszük a gyász-hirt, hogy Fiáth Imréné, Fiáth Imre kajtori földbirtokos neje Budapesten a „Vörös körözt” kórházban hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytban özv. Mészery Lajosné, Fiáth György árvaszéki ülnök és Fiáth Imre járásbírósi aljegyző szerető édesanyjukat gyászolják.

A jó becsületes magyar kuriákon ilyenek felől tündöttek a pipázgató tekintetes urak: Valjon min dolgozik most Jókai? Mi történt P. Szathmáry Károllyal, hogy hallgat? Még Rózsasági Antal iránt is érdeklődtek, pedig az már igazán oly messze esett egy igazi írótól, mint Makótió Chlopy. Még olyan művekről is tudtak az olvasók, amelyek soha sem jelentek meg. Mesék keltek szárnyra valami „Herakles”-ről, melyet egy Cori nevű ügyvéd írt s aztán boszuságában a tűzbe vetett. (Talán meg is siratták az elhunvatd nemzeti kin-cset.) Arról a szindarabról is sok szó esett, amit Pákh Albert együtt írt Salamonnal. „A héja és a napernyő” cím alatt, de amely sohasem jutott odább az első felvonás első jeleneténél, mert Salam-on Ferenc szerint olyan jóüzűen diszkuráltak benne a szereplő személyek, hogy lehetetlen volt őket szétválasztani.

Ilyen volt a hangulat az irodalom és az írók iránt. Sőt még a nem írókat is a dicsőség bizonyos aranyfüstje lepte be az idők jártával, ha az írókkal együtt tartottak vagy velők barátok-ztak. Daniélk azért lett püspök, Trefort azért lett később miniszter. A Ráth Mór boltjában, aki az első kiadó volt, ott kaszinóztak az ország kiválóságai, maga Deák Ferenc is ott ült egy zsölleben, mint ahogy falusi komposzessor társai a kovácsműhelyek előtt, a hol a lovakat patkol-tatták. Ráth Mórnál a Pegazusokat patkolták. Szállt, szállt a nemzet is följebb, följebb a szárnyas lovakkal...

De ime, ötven esztendő hogy elfutott, mily gyorsan elfutott és mi lett a szép kezdetből. Mi lett a nagy érdeklődésből?

Megfordult a világ és akik elsőek voltak, utolsókká lettek.

Valaki megír egy regényt (legyen az bár maga Jókai) megeshetik, egyetlen lap se említi meg. Prűcsköt-bogarat közölnek, vitriol-dramát, kulisszatitkot, benéve a kulcslyukon, amit a szó-bába látnak és amit látni vélnek, s mind a lapba való. Egy pofozkodás az utcán ritkított betűket igénylő eset. Pipiske kisasszony eljegyzése Papulyka János gyógyszerész-segéddelel tudtul adatik az emberiségnek. Bájigethy Eszmeralda vidéki színésznő, aki még a mult hónapban szobacius volt, most egy más társulathoz szegődik, ez is egy érdekes hír substratuma, de hogy egy könyv megjelent, arra nincs hely. Van szó repcééről, hamuszírről, asztalosokról, ácsokról, véghehajtókról, rabokról, de írókról nincs. Azok számúve vannak a nyilvánosság előtt. Könyvkritika évekig elő nem fordul. Jó volna most akár Gyulai Pál is. Hadd szidna inkább. De csak a siri hallgatás van. Ki törődnek a regényekkel, versekkel, beszölyekkel? Egy közbeszólás, egy ripkös közbekurjantás a házban nagyobb esemény a leghalhatatlanabb költői munkánál is.

Hogy lehet ez? Ennyire megváltozott volna a közönség? Hát már senkinek se kell a költészet? Ha kivesztek az írók, az írók maecenasai, kivesztek volna a sateléseik is? Ejh, a detronizált fejedelmeknek nincs udvaruk. Ez világos. De hova lettek a szerelmes lányok, akik kifogondolt szerelmes történetek tükrében nézték a magukét? A kik líhegve olvasták, hogy egy érdekesítő he-lyen mit mondott a regényhős a hősnőnek. Hát

már csak az érdeklí az embereket, hogy mit mondott Rigó a miniszterelnöknek?

Nem. Ennyire még nem üli orgiáit a próza. A közönség nem változott meg, a szívek még most is megolvadnak, megmártogatva a képzeletbeli alakok bánatában, örömben, de a helyzet változott meg gyökeresen.

A lapokat, nem egészen írók csinálják mint Kemény Zsigmondék, Pomperyék korában; többé-kevésbé üzlet a mai lap már és nem kulturális faktor, mint azelőtt volt. Ami író van is a lapnál, az mar beszagolt a politikába s ezzel vege. Ha a borolvát a foghagyma gerezdjén keresztül huz-zuk, azzal többé soha sem lehet borolválni. Ri-porterek, üzletemberek, közgazdák csinálják a lapokat, író csak annyi van, mint ahogy minden háznál meghagynak egy-két házimacsát is, ami ezenkívül macska van, az a vízbe fojtandó.

De a megmaradt írók sem irnak a többi írókról, a figulus figulum odit elvénél fogva. A szatócok szűkkeblű taktikája. A „fekete kutya” nem figyelmeztetheti a „fehér elefánt” fűszereire az olvasót, mert ő maga is fűszeres, inkább be-szél hát norinbergi árukról, ami se az egyiket se a másikat nem érdekli. Így ment ez lassan, lassan vicem pro vice. Itt Péteréket hallgatják agyon, ott Pálékat, míg végre annyira jutott az irodalom, hogy hasonlít egy teljesen elhagyott, bozóttal, dudvával benőtt kerthez, aminek a kertészei be-dőttek, szabadon jöhetni, mehetni benne. Imitt-amott megnyilatkozik egy-két szép virág, elta-karva szinte láthatatlanná téve a burján által, egyikhez, másikhoz a vezető ut elzárva. Nem ültet, nem gyomlál, nem ojt, nem öntöz, nem

— **Felhívás** Székesfehérvár város és Fejérvármegye intelligens közönségéhez. A helyben létező *Fejérmegyei és Fejérvári városi történelmi és régészeti egyesület* a közel napokban érkezelő egybehívását határozta el, melynek célja megvitálni, hogy a jelenben pangó egyetemes élet, a régibb keretek kibővítésével miként lenne felújítható. Nevezetesen; hogy ne csupán egyedül a történettudományi és régészeti kutatások és eddig eldugott régiségárának fentartása által, hanem hozzávéve a népművelési, néprajzi, természettudományi és iparművészeti szakok művelését s azoknak úgy a megye, mint a városra vonatkozó tárgyainak gyűjtését, ismertetését, (feloiasások, szakkiadványok által) egy általános érdeklődő muzeumot alakítsa, melyben mindezen szakok tárgyai a nyilvánosságna: időnként hozzáférhetőek lennének, a közérdeklődés felkeltése és a közművelődést előbbre vigye. Erre vállalkozni azonban csak úgy képes az egyesületnek, aki az említett szakbeli tudománykedvelők, kik saját munkájukban, egész életükkel — az ügy élére állanak, s ez által a leendő kibővített muzeumnak mintegy szellemi tökéjét képviselik. Anyagilag pedig szükséges volna, hogy egyesületünknek egy megye, mint a város segítője; de főképp a megye és a város polgárai tagul leendő belépésük által hatáskörük támogatják. Ezek és a teendő lépések megvitatására jöjjenek el mindazok, kik szívükön hordják egy ily kulturális egyesület létrehozását; jöjjenek el tekintet nélkül arra, hogy tagjai-e az egyesületnek. — Az értekezlet idejét és helyét ugyan-e lap hasábjain fogjuk közölni.

— **Angyal kellett az égen.** Súlyos csapás érte báró *Bohmer* Arpád honvéd alezredesét. Kis leánykaja, az alig 8 éves Jenny f. hó 20-án éjjel hosszas szenvedés után a boldogok honába költözött. A kedves kis leánykát ma d. u. 3 órakor kísértük utolsó földi útján a Szentháromságról nevezett temetőbe. Az engesztelő szent mise f. hó 23-án reggel 8 órakor a székesegyházban fog a Mindenhatóknak bemutatattani.

— **Cecília ünnep.** F. hó 22-én üli a székesegyházi ének- és zenekar szt. Ceciliának, a chorus védszentjének: névnapját, mely alkalommal előadásra kerül a d. e. 9 órakor dr. *Kneifel* Ferenc székesegyházi karnagy vezetésével városunk számos zenekedvelőinek és a m. kir. honvéd zenekar fúvosainak közreműködésével *Kluger J.*-nak Es dur miséje. A magánrészeket éneklék *Grossinger* Brigitta, *Hauptmann* Anna, *Vogel* Alajos és *Mátrai* Ede. Betétek lesznek graduális „Jesu dulcis memoria”, vegyes karra írt régi egyházi ének a 16-ik századból T. L. Vittoriától, éneklő a chorusi vegyes kar. Offertor-

nyesegot ott senki. Kritika nincs, elismerés nincs, csak a nagy némaság honol köröskörül.

Nem kell megoldani a sarut, aki a Parnasusra indul, mehet patkós eszímában is, vagy seccszios biciklin. Mindenki írhat és ír is. Még olyan, is a ki hivatott. Veristák, seccszionisták, naturalisták egymásra licitálnak. A sentimentális kereskedő segéd vasárnap novellákat farag, a takarékos háziasszonyka tárcákat ír a lapokba, hogy tolette-pénzt gyarapítsa, ha egy kötetre gyűlnek, kiadót szorit ki nekik, unatkozó grófok irodalomba fojtják spleenjuket és kiadják az elmeszüleményeiket álnev alatt. Szóval fogy a papiros. zakatolnak a nyomdák és szaporodnak a könyvek.

Természetesen a seccszio az uralkodó planéta. A különös van divatban, nem a szép. Kificamodott eszté alakok perverz érzésekkel. Az igaznak a helyére is különös lép, ibolya-színű szántóföldek és hupikék levelek a fákban. Az emberek lába a vállapockájukból kezdődik. A régi rend megfordulása, majdnem a gyerekvers szerint:

Benéztem az ajtón,
Bementem az ablakon,
Szoba volt az asztalon,
Székek ültek urakon.

Amelyik szem így lát, az a modern szem. Az ilyen szem fölviszi a fej értékét is. Az olyan fej, amelyikben ilyen szem van, nagy koponya.

Egyéb ezenkívül nem szükséges, se fantázia, se megfigyelés, se humor, se poézis. Hiszen jó, ha éppen meg van, de nem szükséges. Még helyesírás se kell; majd kijavítja a korrektor. Sőt

riumkor Preindl „Ave Maria”, éneklő *Rostagni* Carola zenekar kísérettel, a hegedű magánrészt *Hermann* Ede. A misét *Mayer* Károly apátkanonok mondja fényes segédlettel.

— **A „Polgári Dalkör” Katalin-estélye.** Van a magyarnak egy régi kegyes pajtása: a nóta. Örömlükben, — bánatukban, dicsőségünkben és elhagyatottságunkban jóbarátunk mindenkor. Vele örvendünk, vele sirunk, mert szívünkön fakad s szívünk érzelmein pihnek meg. Epen ezért őszinte tisztelettel viseltetünk mindazok iránt, a kik a dal kultiválása érdekében tevékenységet fejtenek ki, miként megteszi ezt városunkban a „Polgári Dalkör”, s ha a szerény viszonyok közt szinte színlődő, de ambiciózus, lelkes kis csapat. Ha fényben uszik a város s egy-egy jelesét, közeleti harcosát ünnepli: dalfűzéből fon koszorút homlokára a dalkör; ha nevesebb alkalmakkor lángroggyul hazaszeretettünk: lelkesedésünk szárnyait ök erősítik; s ha a sir szélén szereteteinkől bucsuzunk: e néhány férfiú oldalunkon áll s bú-bánatos danájuk meleg részvételével száratgatják a fájdalom könnyeit. — Ezek után vajdon nem szégyenérzettel kell-e kijelentetünk, hogy a „Polgári Dalkör” csak teng a mi városunkban? Nálunk derogál „uri ember”-nek működő tagként szerepelni oly testületben, melynek keretén belül derék, becsületes iparos férfiak áldoznak a köző, a kultúra oltárán. Nálunk lealadó dolog volna, ha egy-egy nagyságos ural egy sorban valamely iparos-segéd aratna tapsot tenor-prim solójával. Szomorú dolog, de valjuk be, így igaz, Székesfehérvár a kulturának soh' sem lesz termőmezeje. Flanc, góg, klick, üres lóhaság, könnyűvérű tozódás! Ez az, ami divatosan járja, aztán semmi.

Eszünkbe jutottak ezek a gondolatok, mert egy meghívót kaptunk. E szerint a „Polgári dalkör” zászlobeszérségi alapja javára f. hó 22-én azaz holnap este a „Fehér bárány” vendéglőben Katalin-bált rendez. Belépő díj 1 korona, családjegy 2 korona. Nálunk tehát kénytelen a dalkör táncal besherezni a zászlabált. Akadt egy nemes szívű hölgy, *Fekete* Gézáné úrasszony, aki zászlobeszerület s egy antik zászlobeszerületet ajánlkozott a dalkörnek, a többit táncal kell beszerezni. Kétségtelenek tartjuk, hogy „felülfizetés” címén akadnak nemes szívű adakozók.

— **Meghívó.** A csákvári Pletánia Czeccilia Egyesület énekkara hangjegytára berendezése költségeinek fedezésére a „csákvári kath. kör” helyiségeiben nov. 22 én vasárnap ének-előadással egybekötött családias jellegű táncmulatságot rendez. Kezdeté fél 8 órakor. Családjegy: 2 kor., személyjegy: 1 korona.

magyarul sem kell tudni jól, csak inkább különösen, csak éppen úgy, ahogy a lipótvárosi negyedben beszélnek.

Igy esik meg aztán az a furcsaság, hogy amíg a nemzet abban erőlődik, hogy a magyar nyelvet a hadseregbe is bevigye, a magyar nyelv fogja magát és az irodalomból is kezd kiköltözöködni.

Vagy legalább is egyre kopottabb, színtelebb, ősi formái átváltoznak, zamatja vesz a germanizmusok nyúge alatt, fonséges plasztikája összehuppan, a szófűzés elandaltól muzsikája szétesik, a törőlmészett cirádák, ékességek leválnak róla, szóval vedlik, mint a medvebőr, ha nem a medve viseli.

... Felnyitok egy könyvet s azt olvasom benne, hogy egy *lopót* fogtak el a rendőrök. En *héber* értek a *lopó* alatt, az *iró tolvaj*. Leteszem boszankodva. Ez az ur nem tud magyarul. Egy másik könyvbe mélyedek el. Ez se különb, *egy hajjal* se az előbbtől. Azaz *egy hajszályn* kellett volna mondanom, de a könyvben „hajjal” van, tehát ez az *iró* ur se tud magyarul.

Hát biz ez keserű dolog s csak az az egy vigasztaló még, hogy a nép nem olvas nálunk könyveket. A népnél tehát mégis megmaradhat a magyar nyelv friss pompájában, lilium tisztaságában, teljes édességében jobb időkre és egy szép napon diadalmosan visszavihetjük újra az irodalomba, ha majd a magyar kritika erősebb lesz — és talán egyszer a hadseregbe is, ha majd a magyar király gyengébb lesz.

Mikszáth Kálmán.

— **Az ev. ref. nőegylet** a ref. iskola helyiségében csütörtökön öltöztetett fel a szeretet adományából 76 szegény gyermeket. A kedves ünnepség keretében lefolyt nemes tett iránt nagy érdeklődés mutatkozott s különösen megható volt a kis gyermekek nevében egyik társuk ajkáról elhangzott hála nyilatkozat, melyben a jó Isten áldását kérték mindazokra, akik hozzájárultak adományaikkal az irgalmasság e szép tényéhez.

— **Áthelyezés.** Súlyom Lajos adótsízt Veszprémből a székesfehérvári adóhivatalhoz helyeztetett át.

— **A sakkársaság közgyűlése.** Felkértünk a következő sorok közlésére:

Meghívó. A „székesfehérvári sakköz társaság” évi rendes közgyűlését folyó hó 23-án (hétfőn) este 6 órakor tartja meg az „Othton” kávéház különhelyiségében, melyre a tisztelt tagtárs urak tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Választások. 5. Esetleges indítványok. **Elnökség.**

E közgyűlésre vonatkozólag már napokkal ezelőtt vettük a következő névtelen levelet:

„Tekintetes Szerkesztőség! Mikor befejezett tény lett, hogy a volt Pongrácz-féle kávéházat Lukács Sándor kereskedő megvette, azt renováltja s Hungaria címen megnyitja azóta erős kereskedés folyik, melynek célja a sakk-társaságot az Othton-kávéházból a Hungaria kávéháza átplántálni. A főkortes Lukács László, a nagy-kölcsön-egylet hivatalnok, mivel egyetemben néhány izraelita uriember csinál propagandát ez ügynek. Határozottan állítom, hogy a dolognak tisztán felekezeti színezte a nyilvánosság elé volna viendő.”

Mindenekelőtt kijelentjük, hogy névtelen levelekre semmit sem adunk, épen azért a jelen esetben is iparkodunk a levélbeli állításokról meggyőződést szerezni s tapasztalatainkat a következőkben foglalhatjuk össze. Néhány nappal ezelőtt a sakk-társaság elnökségéhez egy indítvány adatott be, mely szerint a társaság tagjainak „többsége” a Hungaria kávéházban óhajt tanyát ütni, kifogást emel az Othton kávéház ellen, udvariatalannak, kevésbé szolgálatkészeknek jelzi a tulajdonost s kényelmesebbnek, a modern igényeknek megfelelőbbnek az új kávéházat. Az indítványt tnyileg kizárólag izraelita vallású urak írták alá. Tudunkkal azonban a sakk-társaság nem minden izraelita tagja gondolkozik így, hanem inkább csak azok, akik az Othton kávéházat nem látogatván, azt nem is ismerik. A sokszók tulnyomó része nagyon is meg van elégedve *Fekete* Géza „Othton” kávéházával s az immár négy éves sakkotthon oly kellemes, megszokott fészke a sakköz társaságnak, hogy a helyiség-változás a sakk-kör válságát jelentené. Hogy pedig *Fekete* Géza kávéház tulajdonos ellen számbavehető kifogás nem tetődő és nem is tett volna a sakk-kör, azt legeglatánsabban egy jegyzőkönyvi kivonat igazolja, mely berámolva az Othton-kávéház falán függ s a mely szerint két évvel ezelőtt a sakk-kör közgyűlése *egyhangúlag hálás köszönetét nyilvánítja Fekete Géza kávéház tulajdonossal szemben, aki előzőkénységével és figyelmességével nagyban hozzájárult a társasági élet felelevenítéséhez.* Nem kétkem, hogy az új kávéház tulajdonosa is kifogástalan, előzőkény házigazdának bizonyulna, ámde tisztán személyi tekintetből néhány ember óhajára súlyos következtetlenséget egy kör el nem vehet. A mi pedig a felekezeti színezetet illeti, a látszat tnyileg erre vall, mi azonban komolyan ezt nem vehetjük, s nem is hisszük, hogy ez a manőverezés a tagok többségének rokonszenvével találkozónék. Sőt hogy ez a kérdés a közgyűlés színe előtt *első* fokban elintéztést nem nyerhet, arra biztosítottot nyujt az alapszabályok 16. §-a, mely szerint „az igazgató tanács gondoskodik a társaság helyiségéről.” A mennyiben pedig bárkinek kifogása volna a régi helyiség ellen, joga van az alapszabályok 8. §-a értelmében óhajával, indítványával avagy panaszával írásban az igazgató tanácshoz fordulni. Bármely ilyenmő dolog tehát a közgyűléshez csak mint felebbezési forumhoz kerülhet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazon nemeslelkű jóbarátok és ismerősök, akik Istenben boldogult drága halottunk elhunyt alkalmából a megrendítő csapás súlya alatt megtört szívünk fájdalmát részvénytalozataikkal enyhíteni s vigasztalásukkal elviselhetőbbé tenni iparkodtak, másrészt pedig igaz részvétlünknek koszorúk küldésével s a boldogult temetésekor fogataik átengedésével is nemeslelkűségüknek oly fényes tanujelét adták, legmélyebb hálaérzetünk és őszinte hálás köszönetünk nyilvánítását. Kétszeres enyhülést nyújtott vérző szívünknek a főgimnázium főtisztelendő tanári karának és összes ifjúságának testületi megjelenése, s legkivált az V. és VI-ik osztályú volt tanulóársaknak a legmélyebb hála-lára lekötőző figyelmé, hogy oly díszes koszorút voltak szivesek drága anyaiunk ravatalára helyezni, s őt utolsó útjára elkísérni. El nem mulaszthatjuk ez alkalommal legőszintébb szívből fakadó hálaérzetünket még különösen Liechtenstein Mária hercegnő, férjezett: Meran Ferencné grófné öméltségének kifejezni és jószívűségét kiemelni, akinek áldott jólelkősége abban nyilatkozott meg, hogy drága halottunkat súlyos és hosszas betegségének ideje alatt annyi figyelemben részesítette, őt különböző jótéteménnyel elhalmozta, s ravatalára szintén igen díszes koszorút helyezni kegyeskedett. S ha van vigasztalás, mely ily mérhellen fájdalmas, a mely forrón szeretett gyermekünkért rajongó szülői szívünket sújtotta, enyhíthet, azt csak a hitbe, az öröktelenségbe, a túlvilágba helyezett remény, megnyugvás és bizalom nyújthatja, mely méltóságos *Gudenus* Ervin báró urnak gyönyörű költeményében oly meghatóan nyilatkozik meg, amelyeket a nemeslelkű báró ur utólagos hozzájárulása és engedélye reményében a „Fejérmegyei Napló” jelen számának tárca-rovatában közöltetni kértünk. Fogadják ismétellen mindnyájan őszinte szívből fakadó hálás köszönetünket. Székesfehérvárott, 1903. évi november hó 20-án. A gyászoló család nevében: *Moenic Károly*.

Részvétüket részint előszóval, részint írásban kifejezték: dr. Városy Gyula megyéspüspök, az Oltáregylet nevében: Szögény-Marich Júlia és Lichtmeckert Antalné, Tóth Béláné, özv. báró Siebenrock Gusztávné, Szuborits Jenő, Havranek Józsefné, özv. Felmayer Istvánné (Bpest), dr. Révy Ferenc, Plossek Ferenc, dr. Szabady Józsefné, Brünner János és neje, dr. Steiner Jakab s a társadalom még igen számos kitünősége úgy helyből mint a székesfővárosból és a vidékről, a kiket egyenkint mind felsorolni teljes lehetetlen.

A ravatalt a következő koszorúk díszítették: „Felejthetetlen urága jó Belsőknak — Kesergő szüleid.” — „A forrón szeretett testvérem: Károly és Jolán.” — Id. Szűcs Béla és családja. (Vilonya.) — Ifj. Szűcs Béla és neje (Veszprém). „Szeretett társunknak: a főgimnázium V. és VI. osztályú tanulói.” — Gróf Meran Ferencné, szül. Liechtenstein Mária hercegnő. — Imrich Margit: „Kis pajtásának: Margit.” — Gebauer Miklós és családja: „Legőszintébb részvételt.”

A megboldogultért főtisztelendő *Szenczy* Győző igazgató a főgimnázium tanulóifjúsága részvételével f. hó 20-án a zirc-cistercita rend templomában engesztelő gyászmisét tartott, melyért a gyászoló család ez uton fejezi ki legmélyebb halálját és köszönetét.

— **Értesítés!** A Vörösmarty-kör választmányának felkérése folytán f. hó 23-án reggel 8 órakor — Vörösmarty Mihály halálának évfordulója alkalmával — a ciszt. rend templomában gyászistentisztelet tartatik.

— **A közegészségügyi bizottság** ma d. e. 11 órakor dr. *Faulta* Adolf elnöksége mellett ülést tartott, mely alkalommal dr. *Bierbauer* Viktor tisztú főorvos bejelentette, hogy november havában 14 tifusz, illetve tifoid megbetegedés történt. Ezen esetekből kifolyólag a felső-királyoson és olaj utcában 4 kutat kifolyeztek s helyreállították. S mert az a gyanu merült fel, hogy a Wolner-féle kut fertőzné a közönséget, a jelzett kut a közhasználatról elzárattott. Mint óvintézkedést jelezzük még, hogy az összes kutakat megvizsgálják, vajjon a szivócsövek alsó része le van-e annyira mélyítve, hogy a talajviztől mentesítse a kutvizet. Egyéb intézkedés szükségére nem főrog fenn, mert a tifusz megbetegedések csak szörványosan fordulnak elő.

— **Letört bimbó.** Vidám, jókedvű fiúcska volt, maga az élet és elevenység, a kit mindenki csak szeretni tudott. Őrült az életnek, hiszen csak reményeket nyújtott még neki. Aztán jött a gyilkos kór, a mely ma városunknak annyi lakóházába gyászt költöztetett, aggodó fájdalmat és könnyet fakasztott s meggyőrtötte és fehér koporsóba fektette a jókedvű fiúcskát.

Hérizt Ferenc és neje szülei ett Huss Hermina saját, valamint Erzsike, Ferike, Lacika, Sárika gyermekeik, így a nagyszülők és az összes rokonság nevében is fájdalmas szívvel jelentik forrón szeretett gyermekük, testvérük, unokájuk illetve rokonuk *Hérizt József* életének 10-ik évében f. évi november hó 19-ikén d. u. 4 órakor az angyalok honába szállt. A szomorú temetés ma d. u. 3 órakor volt a róm. kath. egyház szertartásai szerint a gyászaházból (Könyök-utca 2. szám.) Áldás és béke drága hamvaira?

— **Kereskedő ifjak tömörülése.** A székesfehérvári kereskedő ifjak egyesülete holnap, azaz vasárnap délelőtt fél 11 órakor a zölzöltó laktnya nagytermében *újjaalakuló* közgyűlést tart. A mennyire sajnálatos dolognak kellett tekintenünk ezen egyesület megszűntét, ép oly örömmel látjuk, hogy kereskedő ifjak egyesületben tömörülve az összetartozandóság érzetének fejlesztésére, önművelésre s a saját jogos érdekeik istápolására kölcsönös támogatással egymás segítségére sietnek. Azt hisszük, ezen intenciók vezették az újjászervezés munkájában a kezdeményezőket s épen ezért kétségtelen, hogy az egyesület kebelében a hasznos tevékenység nagy munkájából kereskedő ifjak mindegyike siet kivenni a magá részét, kereskedőink pedig kétségtelenül már a kenyérközösség címén is nem vonják meg határozatos támogatásukat az egyesülettől. — Mint halljuk, a halottaiból feltámadt egyesület elnökéül sikerült dr. *Schlammadinger* Jenő ügyvédet megnyerni. Ez a szépen képzett, komoly és mély gondolkozású fiatal ügyvéd bizonyára lelkes nemes idealizmusával sismert tevékenységének minden erejével méltó a vezető tisztségre és mi mégis csodálkozva látjuk, hogy a szakegyesület nem a saját kebeléből emeli választottját az elnöki székre. Annyi és oly nemes gondolkozású, tekintélyes férfit számlál a kereskedő-osztály a saját tagjai között, hogy az elnök-kérdés illetén megoldása némi magyarázatot követel. Egyébként a tisztikar megalkotásánál a most nagyon divó felekezeti kérdést is figyelembe veszik s a tagok keresztény és zsidó tagjai fele-fele részben nyerne helyet a tisztikarban. Óhajtható, hogy ez irányban szerencsés legyen a választás s érdemes arra hivatott, ügybuzgó egyéneket érjen az egyesület kitüntető bizalma.

— **Katonazene.** Az „Otthon” kávéházban figyelemmel az első színházi előadásra az eddigi szokástól eltérően nem szombaton, hanem holnap azaz vasárnap este tart hangversenyt a helybeli honvéd zenekar. A hangverseny holnap másóra a következő:

1. II Soldátú induló — Fucsik.
2. Keringő „Drótos tót” c. opt. — Lehár.
3. a) Ballet nyitány — Kremser.
- b) Induló — Eysler.
4. a) Magyar változat szárnykürt soló — Eckhardt.
- b) Kurucz nóták — Káldy Gy.
5. a) Nagy abránd Faust c. op. — Gaunod.
- b) *Servus Brezina* induló — Bednarr.
6. a) La Paloma Mexicói dal — Yradier.
- b) Induló a „Drótos tót” c. op. — Lehár.
7. Zene-aprócsók, egyveleg — Kanzák.

— **Nyilvános elszámlálás és köszönet.** A Déli Vasúti Műhely Dalegyesülete által rendezett színelőadásra utazási alapja javára felülfizetni szivesek voltak: Havranek József polgármester 10 kor., Rauscher Béla főfelügyelő 4 kor., Valentin József 2 kor. Ugy a felülfizetőknél valamint Békefi István urnak a szives rendezéséért s a szereplő hölgyek szives közreműködéséért a leghálásabb köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **Megfínáncolt receptek.** Az orsz. közegészségügyi tanács azon javaslatot terjesztette a belügyminiszter elé, hogy minden orvosi nyévre 1 fill. bélyeg ragasztandó. Az így begyűlt összeg az orvosok és gyógyszerészek nyugdíjalapja részére szedődne. — Miután a gyógyszerészeti taxát újévtől fogva ismét szállítják — lefelé, nem fogja a közönség a fillért érezni. Csak vérszemet ne kapjon a fináncminiszter és minden cigaretté és szivarra, becse szerint, 1 fillértől feléle ne ragasztasson billogot. — Megérjük még azt is, amilyen fura világot élünk!

— **Malál az utcán.** Váratlanul jelentkezett a halál kaszába *Weisz* Manó székesfehérvári lakos, volt borkereskedő. A magas kort ért aggyastán csütörtökön este 8 óra tájban a püspökségi épület sarkánál haladva hazafelé ballagott. Bár korábban abnormális tünetekről senkinek sem panaszkodott, a jelzet helyen megszédült s egy fa vasrácszatához dőlt, aztán összerogyott s néhány perc múlva kiszenvedett. Összevert, véres arccal s már holtan feküdt a járdán, mikor dr. *Bierbauer* Viktor főorvos segítségnyújtásra a helyszínen megjött azonban már csak a hulla hazaszállítása iránt intézkedhetett. A veterán kereskedő halálát szívészélhűdés okozta.

— **Ó-budavári história.** Sövényi József főcér mindenies bagó-hiten élt Ország Máriával s a Hollói-féle korcsmában, a hirhét ós-budavári-ban tanyáztak. Pénzüik, állítólag 78 korona a lány kosarában volt elrejtve, migem Ország Mari sirva panasolta, hogy egy őrizetlen pillanatban a kosarat kifosztották. Sövényi a szavargó házaspárt gyanúsított a lopással s csak mikor a rendőrség a gyanúsított alakokat elcsipte, akkor vették észre, hogy Ország Mari lépett meg a Sövényi pénzával. A rendőrség elrendelte a feslett életű leány országos körözését.

— **Kedélyes estély.** A székesfehérvári ev. ref. dalárda f. hó 22-én a *beszerzendő egyleti zászló* alapja javára az egyház tanács-termében kedélyes estélyt rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépti díj tetszés szerint. A nagyon is túltömött műsor a következő: 1. Hymnusz, éneklí a dalárda. 2. A király esküje, Petőfitől, szavalja Berényi István. 3. Szent az érzet, éneklí a dalárda. 4. Mézes hetek után, dialog Gyulától, előadja Irgari Mariska és Pintér Jenő. 5. Ha elme gyek... Hódosítól, éneklí a dalárda. 6. Házassági ajánlat, monolog, előadja Arany Sándor. 7. Feloivasás, tartja Barsi János. 8. Öngyilkos, monolog, előadja Horváth István. 9. Vagdalombos zöld erdőben, Mocsáritól, éneklí a dalárda. 10. Férjhez menjek? monolog Ilosvától, előadja Horváth Gizella. 11. Legszebb madár, Mocsáritól, éneklí a dalárda. 12. A mama kedvence, monolog Rudnyánszky Gyulától, előadja Borda János. 13. Szózat, éneklí a dalárda.

— **A segédszoba szarkája.** Szóts Ede, Hirtling Pál Tolnai u. 16. sz. a kovácsmester segédszobájában tett a endőrségnél, mely szerint 33 k. készpénzét f. hó 19-én reggelre nadrágzsebéből ellopták. A legényszobában, honnan a pénz eltűnt, három segédtársa és három inas aludt s így oda az éj folyamán senki sem mehetett be. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Az ur fogalma.** Két munkás nehéz ládat cipel az utcán s vergődnek vele nagyon. A vergődésből az látszott ki, hogy az egyik mindig arra törekedett, hogy a teher nagyobbik részét átszármatassa a másik vállára. — Ezen közben egyszer megálltak pihenni, mikor is a következő párbeszéd folyt le közöttük:

— Ugy vöszöm észre, komám, hogy te is fölcseptál urnak.

— No-no! mondja a másik, törölgetve izzadságos homlokát. — Má miér vonék én ur?

— Hát hogyne vonál, mikó olyan nagy lukszusod van!

— Micsoda lukszusom?

— Hát csak az, hogy izzad a homlokod, éppen mint az urnak!

— **Iparhatósági megbizottak választása.** A városi kapitányi s a fejemegyei központi szolgabírói hivatal mint I. fokú iparhatóságokhoz kiküldendő 20—20 iparhatósági megbizottak választása f. hó 29-én d. e. 10 órakor fog megtartatni a városház nagytermében. Megválaszthatók azon iparosok és kereskedők, akik III. osztályu kereseti adó alapján legalább 20 korona évi állami adót fizetnek.

— **A közönség figyelmébe.** Reé István rendőrfőkapitány falragaszon publikálja, hogy a járlatkezelő hivatal, mely eddig a rendőrségi hivatal helyiségében működött, áttéteget a Kossuth-utcai régi katonai élelmezési házba (prófund-ház). F. hó 24-től kezdve hétköznapokon reggel 8—12 óráig, vasárnapokon reggel 9—11 óráig, továbbá minden szerdán és szombaton d. u. 5 óráig a marhajárlatok e helyütt állítatnak ki. A hétnek többi napjain délután járlatot nem állít ki a jelzett hivatal.

— **Végrehajló büne.** Ferencz Bálint vaáli járásbírói végrehajló biztosítási végrehajtást foganatosított Vasadi Lajos gyurói lelkész ellen s a végrehajtási jegyzőkönyvet meghamisította. A törvényszék fegyelmi bírósága feddésre ítélte a végrehajtót.

— **Ismét tűz Pákozdon.** Legújabbán *Szabecsky* István pákozni plebánusnál történt gyújtogatás, szerencsére azonban a tüzet elnyomta az eső. Bár a község lakói folyton lesik a gyújtogatót, a ki már hónapok óta tartja rettegésben a községet, elfogni azonban ez alkalommal sem sikerült.

IRODALOM.

Kérem. Tisztelettel kérem mindazokat, akiknek *Gentry történetek* című munkámra előfizetési felhívást küldtem, szíveskedjenek az ívet — akkor is, ha nincs rajta aláírás — e hó végéig nekem visszaküldeni. A *Gentry történetek* december első felébe jelenik meg. Tisztelettel: *Gottier* Lajos Piliscsaba.

Stampay Énekek és Imák könyvének X-ik kiadása 54 újdonsággal bővíte jelent meg. Az ifjuság, a nép, a kántorok és a főt. papság legpraktikusabb kézikönyve ez. Olcsóság tekintetében egyedül áll 256 oldallal, csinos kemény kötésben 30 fillér, diszes vászonban 50 fill. Tízre egy ingyen jár, kotta is ingyen. Kapható a szerzőnél Köbölkuton, Esztergom megyében.

Anyakönyvi statisztika

1903. évi november hó 13-tól november hó 20-ig.

I. Születés.

Született: 7 fiú, 9 leány. Ezekből törvényes fiú, 5, leány 8; törvénytelen fiú: 2, leány: 1; halva született 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány — Összesen: 16.

II. Halálozás.

Elhalt: 10 fiú, 5 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 4, leány: 3; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 7 éven felüli fi: 6, nő: 2. — Összesen: 15.

E szerint a születés a halálozást 1-gyel mulja felül.

Elhaltak: Koschik Ferenc, ág. hitv. ev., 1 hónapos, Malom-utca, 14. szám. — Takács János, r. k., földm. napsz., 78 éves, néhai Vámos Anna férje, Sz.-György kórház. — Kurucz Mária, r. k., 3 éves, Sütő-u. 31. sz. — Held Gyula, r. k., hárfás, 45 éves, néhai Prätner Mária házastársa, Sz.-György kórház. — Heller Salamonné és Vogl Czili utónevét nem nyert 1 napos fia, Tolnai-u. 20. szám. — Eckbauer József, r. k., szabó-mester, 24 éves, Benenyik Emília férje, Tobak-u. 6. szám. — Nyárai Horváth Erzébet, r. k., 14 napos, Malom-u. 47. szám. — Meneich Béla, r. k., főgimn. tanuló, 14 éves, Vörösmartytér, 3. szám. — Szaklajda József, r. k., földm. napsz., 79 éves, néhai Bolla Fanni férje, Sz.-György kórház. — Szabó István, r. k., 16 napos, Rácz-sz. r. k. — Almásy Imre, r. k., 1 hónapos, Malom-u. 31. sz. — Peidl Ferencné, szül. Penner Katalin, r. k., 30 éves, Malom-u. 0. szám. — Weissbach Viktor-Béla, és Bokor Julianna halvaszületett leánya, Ősz-utca, 9. szám. — Ozv. Püspök Jánosné, szül. Kokker Magdolna, r. k., magánzónó, 70 éves Szt.-György kórház. — Verger Tamás, r. k., népiszkolai tanító, 35 éves, Pülli Róza férje, Palotai-u. 28. szám.

Papp Károly

selyem-kelme festő és vegyészeti ruha tisztító intézete

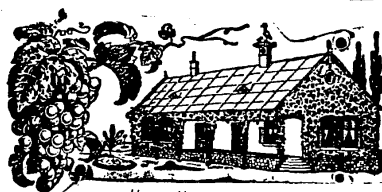
Székesfehérvár, Városháza 5. sz. áru.

(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Elvállal minden e szakmába vágó ruhaneműeket festésre és tisztításra jutányos áron, felelőség mellett.

Szővet- vagy csipke-függönyök a legnagyobb vigyázattal festetnek vagy tisztítottatnak. Gyász-ruhák haladék nélkül vétetnek munkába.

Postai rendelések pontosan és azonnal elintézését nyernek.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része, ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugastnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megleten s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legeskevényibb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használatos részekből. Ez a legáltalánosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bármiké ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki címét egy levelezőlapon tudja.

Czím: „Ermelléki első szőlőültvány-telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Magas jutalékkal felvétetnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részlethetésre való átadására, az 1883. évi XXX. t.c. alapján. Töke és kockázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset. — Ajánlatok intézendők a „Szerecsen Híradó” kiadóhivatalának, postafiók 180. Budapest.

Készpénz

kölcsönökért bármily összegig, bárkik teljes bizalommal forduljanak hozzám, mivel nagy ismerettségem folytán legszolidabb alapon, diszkrétén leggyorsabban szerezhetem meg akár bankoktól vagy tőkepenzesektől, kezesek nélkül is. Vidékieknek színtér: olcsó kamatláb, csekély havi törlesztéssel. Ingatlanokra II. és III. helyre 76 évi törlesztéssel ugyszintén konvertálok.

Balassa Árpád

bankbizományi irodája: Budapest, VI. Vörösmarty-utca 57. sz. I. em. — Telefon. Válaszbélyeg.

Van szerencsém a n. é. közönségnek heces tudomására hozni, hogy 33 év óta fennálló

könyvkötő üzletemben

ugy a legegyszerűbb könyvkötést, mint a legdiszesebbet is, üzleti vagy könyvtári könyvek bekötése a legjuttányosabb árért pontosan elkészítenek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Friesz József,
könyvkötő

Székesfehérvár, Iskola-utca 3. sz.

Székesfehérvári férfi-ruha műtisztító

JÄGER BÉLA

szabó-mester.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a Kigyó-utca 16. szám alatt levő üzletem fentartása mellett

Palotai-utca 27. sz. alatt (Jakabi-ház) fiók-üzletet nyitottam.

Megrendeléseket mindkét helyen elfogadok. Szép és divatos kivitelben készítek mindennemű férfi-ruhát.

Egy öltöny tisztítását, javítással és vasalással együtt 2 koronáért eszközölöm.

Jäger Béla szabó-mester és férfi-ruha készítő

Kigyó-utca 16. szám (Sváb-ház) és Palotai-utca 27. szám. (Jakabi-ház.)

RODE I.
= FÉRFI DIVAT, =

LASITS ERZSI
NŐI KALAP ÜZLETE

SZÉKESFEHÉRVÁROTT
(barátok épületében.)

Női kalapokban
raktáromat eredeti modellekkel az őszi idényre dúsán felszereltem, kivitele remek, árai meglepő olcsók; divatosításokat, tollgünderítést, festést, kalapok átalakítását a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban készítem.

Férfi loden kalapokban
legújabb divatu: Eszkimó, Barlangliget, Panama, Lónyai stb. újdonságok darabja: 1.50, 1.80, 2.20. Kétféle minőségű kemény kalapok 1.60, 1.80—3.—.

Legújabb angol pique puha mellű
férfi ing, fehér vagy színes elővel 1.30, 1.50, 2.— selyem elejű fehér vagy színes 1.80, 2.— Ötsoros minőségű gallér és kézelő 1 tuczat 2 —
Női és férfi bőr (Clase) kesztyűk párja 65 és 90.

A pozsonyi mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

SCHEIBER OSCÁR
ÉS
WEISS OSCÁR

OKLEVELES MÉRNOK,
KÉPESÍTETT ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK

MŰSZAKI IRODAJA
SZÉKESFEHÉRVÁR, NÁDOR-UTCA 17. SZ.

Elvállal mindennemű műszaki munkát, mint birtokfelmérést és térképezést, gazdaságok beosztását, parcellázást, tagosítást, gazdasági és normál vasutak és utak nyomjelzését, építését, csatornázás, alagcsövezés, gazdasági épületek, bérházak, lakóházak, villák, telefonhálózatok, vízművek, hidak, mindennemű beton munkák tervezését és építését.

Peres ügyekben szakértőül ajánlkozok.
Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

Uj butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok

Kórház-utca 4. szám alatt
(saját ház.)

Raktáron van uri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a legszolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségeért felelősséget vállalom.

Főelvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elvállalom továbbá minta és rajz szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyszintén mindennemű asztalos munkákat jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel
Nyári Gábor,
épület és butorasztalos.

!!Karácsonyi és ujévi alkalmi eladás!!

SCHUBERT és SCHLESINGER

DIVAT ÉS VÁSZON ÁRUHAZÁBAN

SZÉKESFEHÉRVÁROTT, NÁDOR-UTCA

Már november hó 20-án megkezdődött és tart december hó 31-ig.

Összes raktáron levő női ruhaszövetek, selymek, francia flanellek, legszébb barchetok, szönyegek, függönyök, terítők, vászonneműek, kész női és férfi fehérneműek, damaszt áruk, kész női felöltők, szóval: sokoldalú üzletünk összes czikkei mélyen leszállított áron kerülnek eladásra!

Soha nem létezett kedvező alkalom
nemcsak a karácsonyi és ujévi ajándék czikkek bevásárlására, hanem az általános idény- és házi szükséglet fedezésére is.

Igen tisztelt helybeli vevőink kirakataink által győződhetnek meg soha nem létezett olcsó árainkról, vidéki vevőinknek készséggel és bérmentve szolgálunk árjegyzékkel és minta gyűjteménnyel!

SCHUBERT és SCHLESINGER
SZÉKESFEHÉRVÁR, NÁDOR-UTCA.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.